

Universiteit Derde Leeftijd
Brugge 8/1/2024

Viert België

ooit zijn

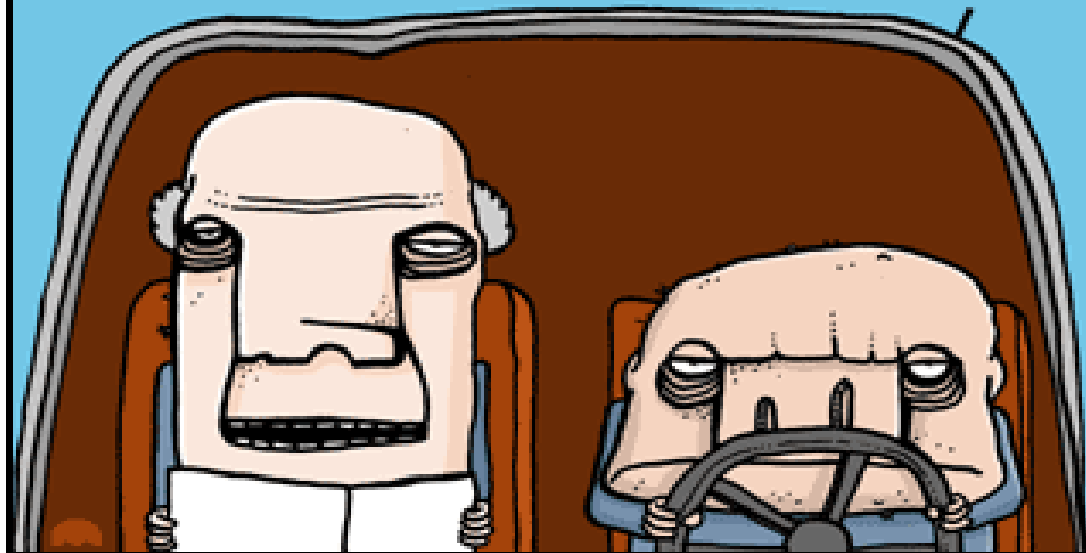
200-ste verjaardag?

Bruno De Wever – Universiteit Gent

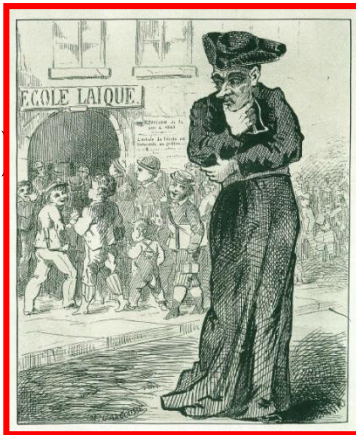
DE HISTORICUS ALS BIJRIJDER

EN TOEN, ZO'N DRIE
AFSLAGEN GELEDEN, HADDEN WE
LINKSAF MOETEN SLAAN...

*ZUCHT



Drie breuklijnen in de Belgische geschiedenis



Klerikaal - anti-klerikaal



Arbeid – kapitaal

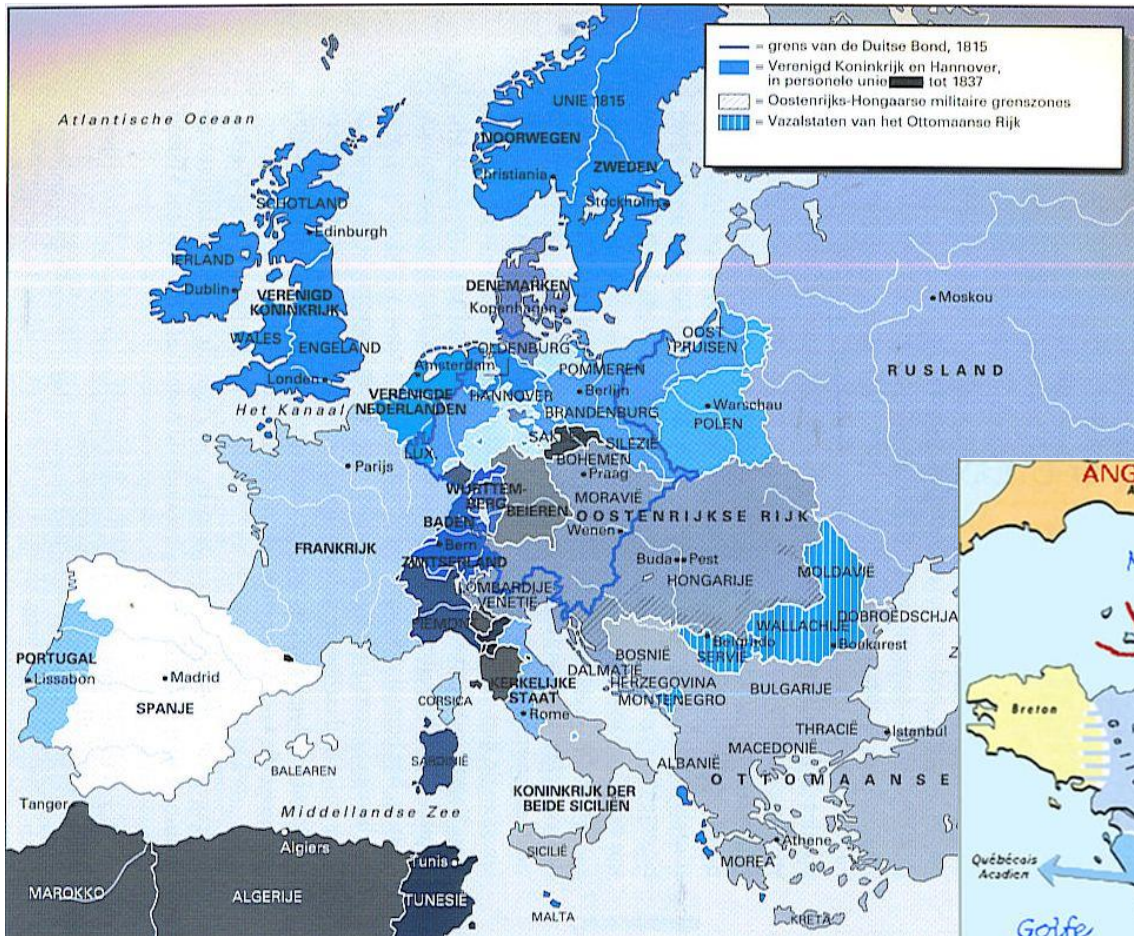


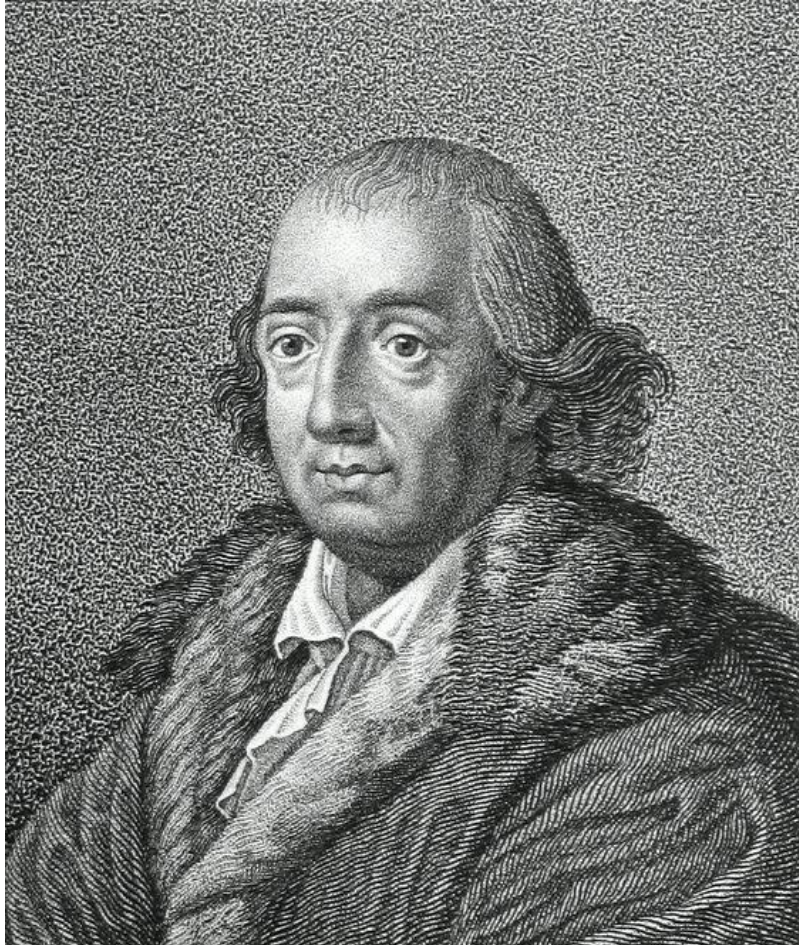
Nederlandstaligen - Franstaligen



Az Osztrák–Magyar Monarchia népei

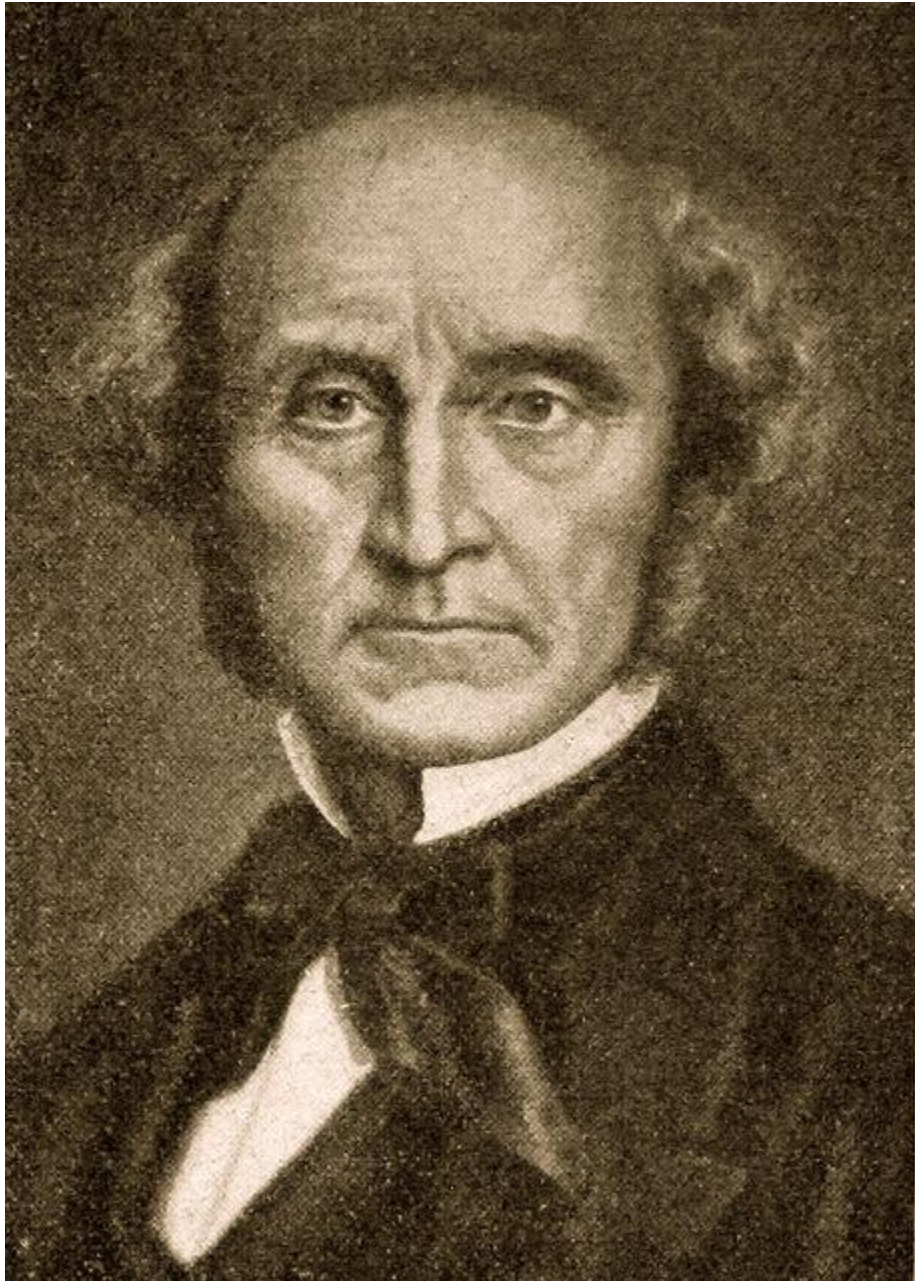




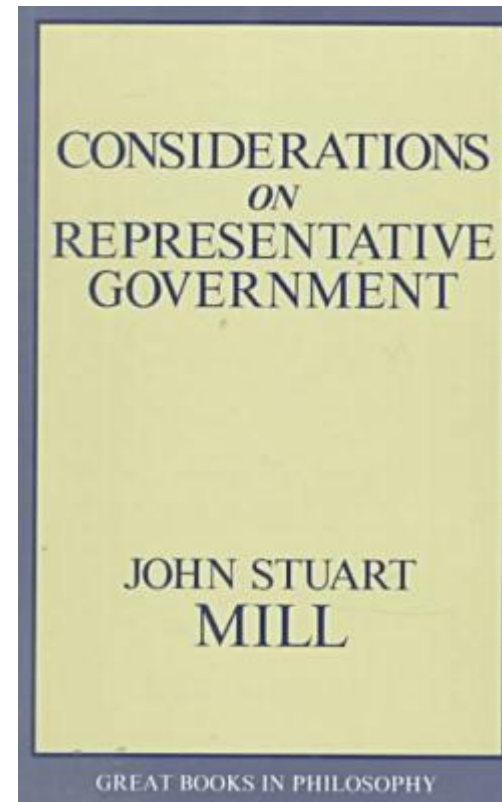


Johann Gottfried
Herder (1744-1804)

‘De taal is gans het volk’



John Stuart Mill (1806-1873)



Waarom geen algehele verfransing van België?

1. Geen uitroeiing van de Vlaamse dialecten in Vlaanderen
2. België voorgesteld als 'kruispunt' van culturen (\neq Frankrijk)
3. Weinig bekommernis voor gewone volk
4. België= liberale democratie met grondwettelijk vastgelegde vrijheden
5. Vlaamse beweging contesteert Franstalige hegemonie

België was tegelijk te veel en te weinig democratisch



Franstalige cohabitation met Nederlandstalige Vlaamse tweederangsburgers (1894-1932)

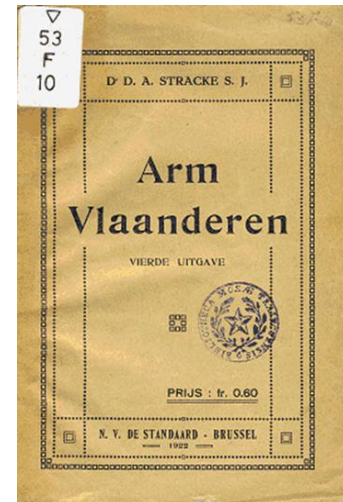
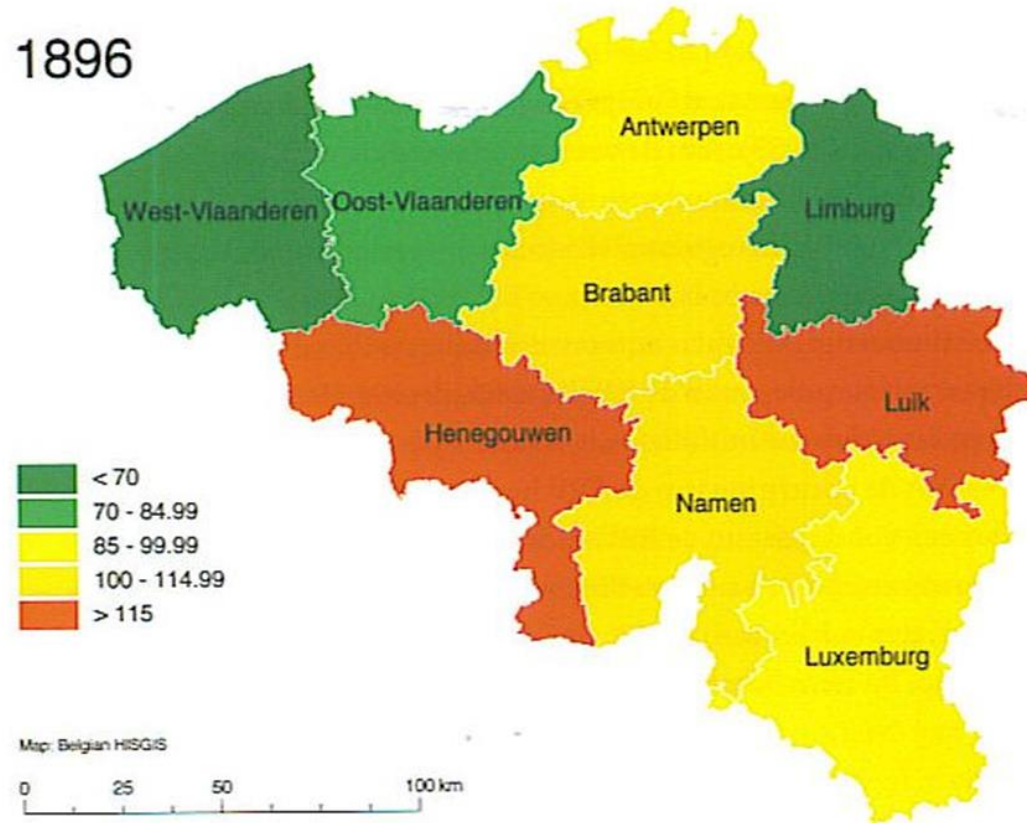
- Algemeen Meervoudig Stemrecht (1894)
- Gelijkheidswet (1898)



- Nederlands als tweede en ondergeschikte taal
- Bescherming van Franstaligheid in Vlaanderen
- Geen veralgemeende tweetaligheid
- Ontstaan Waalse beweging

De Vlaamse economische ruimte vanuit het perspectief van het bruto provinciaal product (het Belgische gemiddelde = 100)²⁶

1896



DE
34 OPEN BRIEVEN

geschreven door

Didaskalos

aan

M. HELLEPUTTE

Minister van Spoorwegen, Posterijen, Telegrafen en Telefonen

en verschenen in

DE STANDAARD van 9 MEI 1907 tot APRIL 1909



Didaskalos weegt

*de jaarwedden van de
Vlaamsche & Waalsche
hogere ambtenaars
in het Ministerie van
Spoorwegen, enz.*

*Jaarlijksche doorslag
voor de Walen
1 miljoen 95 duizend
3 honderd frank*

UITGAVE VAN
DE STANDAARD, ST-JACOBSMARKT 12, ANTWERPEN

1909

L'AME WALLONNE

Organe du mouvement wallon

Publié sous le patronage de la LIGUE WALLONNE de Liège.

Le Numéro : 10 centimes

ABONNEMENT : 3 francs (Belgique)

5 (Union postale)

Annonces diverses : à forfait

*S'tridans-nos bin
Nos n'ûq'rans nin!*

Un Wallon vaut au moins un Flamand

Directeur : Ch.-J. COMHAIRE

Toute la correspondance doit être adressée :

7, rue des Sœurs-de-Hasque, à LIÈGE

L'obligation pour le Wallon d'apprendre le flamand?
Jamais de la vie!
Plutôt la séparation administrative du Pays.

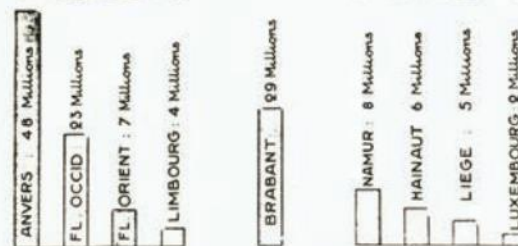


COMMENT ON APPAUVRIT LA WALLONIE POUR ENRICHIR LA FLANDRE

Pendant l'année 1924, la Belgique
a dépensé en Travaux Publics :



EN FLANDRE : 82 MILLIONS soit <u>25 francs</u> par habitant	EN BRABANT : 29 MILLIONS soit <u>19 francs</u> par habitant	EN WALLONIE : 21 MILLIONS soit <u>8 francs</u> par habitant
---	---	---



C'EST CE QUE NOS MAITRES FLAMINGANTS APPELLENT "EGALITE"

PREMIÈRE ANNÉE. — N° 8.
BRUXELLES, 26 MARS 1911

BUREAUX :
30, rue Van Hoorde, Bruxelles

Le Numéro : 10 CENTIMES

FANTASIA



L'Hydre flamingante

Le texte du chant est faussé par l'Académie flamande.

VLAMINGEN!

19 FEBRUARI a. zal een heugelijke dag zijn

De schitterende redenaars :

Mr. L. Franck, liberaal Volksvertegenwoordiger voor Antwerpen,

Mr. C. Huysmans, socialistisch Volksvertegenw. voor Brussel,

Mr. Fr. Van Cauwelaert katholiek Volksvert. voor Antwerpen.

zullen dien dag

10 u. 's morgens in den **NIEUWEN CIRKUS**

spreken over het levensbelang van ons Volk

Een Vlaamsche Hoogeschool

Op ZONDAG, 5 FEBRUARI, bewees het schitterend gelukt Studentencongres, dat de Vlaamsche jeugd, Hooger Onderwijs wil in eigen taal, dat er studenten zijn voor een Vlaamsche Hoogeschool; dat geen gevaar die van Gent door hare vervlaamsching bedreigt; dat de Gentsche handelaars gerust mogen zijn.

Wie kon daar aan twifelen toen hij die honderden studenten achter hun kleurrijke vaandels door de straten zag trekken, die hoop, die toekomst van ons Vlaanderenland!

De groote bijval van de tien meetings te Gent, tot hun beklemming bijgewoond door enkele dungezaaide franskiljons; de niet minder groote bijval van 50 volksvergaderingen op alle punten van het Vlaamsche Land; de beslissingen genomen door politieke organismen van alle partijen; de wenschen uitgebracht door een aantal Vlaamsche gemeenteraden bewijzen aan wie er aan twifelen mocht, dat het niet eenige heethoofden, bekrompelingen zijn, zooals de franskiljons beweren, die het land in beroering brengen, maar dat gansch een Volk, zelfbewust, wilskrachtig opkomt om zijn recht te eischen.

VLAMINGEN van Gent en het omliggende, allen naar de meeting.

Wij willen wat is recht en winnen wat wij willen!

De Propagandacommissie tot Vervlaamsching van de Gentsche Hoogeschool.

Gent, Drukkerij Plantyn, Korte Koostraat, 5.



Yuzzele Angke. — N° 443 Le numéro: 75 centimes VENDREDI 20 JANVIER 1928

Pourquoi Pas?

GAZETTE DES CHAMBERS PARLAMENTAIRE
LE DIMANCHE WILDELS — NO GARNIR — L'ESOUVENIR

Naméro spécialement consacré à la manifestation anti-flamingante.

LES FLAMBOCHES



von BISSING, le précurseur

RAAD VAN VLAANDEREN

Overeenkomstig de doeleinden aangegeven in zijn eerste Manifest, één jaar geleden verschenen, heeft de Raad van Vlaanderen in zijn algemeene vergadering van 22 December 1917, plechtig en éénparig Vlaanderen volledige zelfstandigheid besloten.

Ingevolge deze verklaring legt de Raad van Vlaanderen het mandaat neder, hem door den Vlaamschen Landdag van 4 Februari 1917 toevertrouwd, en zal zich aan een nieuwe Volksraadpleging onderwerpen, die het Vlaamsche Volk gelegenheid moet verschaffen, zijn wil nopens dit besluit van den Raad uit te drukken.

De Commissie van Gevolmachtigden :

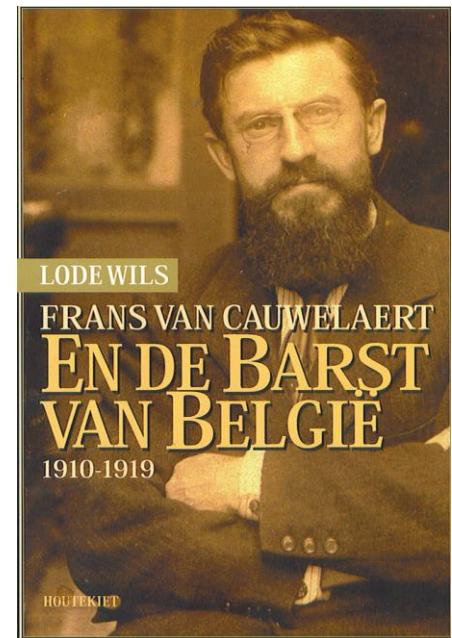
Secretaris.		Voorzitter.	
A. BRJLS		Prof. Dr. P. TACK	
Buitenlandsche Zaken.		Landbouw en Openbare Werken.	
Prof. M. A. M. JONGCKX		Prof. J. VERNIEUWEN.	
Binnenlandse Zaken.		Spreektaal en Letteren.	
Mr. Flor. HEUVELMANS.		Mr. K. VER HEGE.	
Wetenschappelijke Zaken.		Wetenschappen en Recht.	
Prof. Mr. K. HUYNDRECKX.		Prof. Dr. J. DE DECKCH.	
		Kunst en Letteren.	
		Dr. Aug. BORMS.	

Het Bureau van den Raad van Vlaanderen :

Secretaris.		Voorzitter.	
Mr. J. VAN DEN BROECKE		Prof. Dr. W. DE VRIESE.	
		L. MANSFANGCKX.	
		Buitenlandse Zaken.	
		Dr. H. DE GILBROG.	
		Prof. Dr. J. DE KIERSNAECKER.	

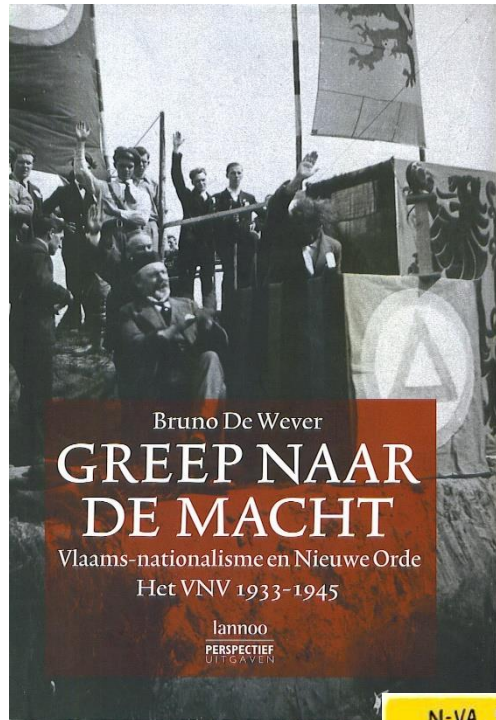
Van taalbreuklijn naar communautaire breuklijn WO I - 1970

- WO I biedt kans voor de Belgische natievorming maar zorgt integendeel voor een 'barst' in België
- Groeiend frustratie over taalongelijkheid in brede lagen Vlaamse bevolking
- Taalwetten van jaren 1930
- 'territorialiseren' de taalbreuklijn
 - geen wettelijke tweetaligheid
 - begin regionalisering
 - WO II vertraagt proces





Vlaams-nationalistische collaboratie tijdens WOII breekt beginnend regionaliseringproces af



Triomf van Belgisch
patriottisme

Een staat in hervorming 1970 - 2024

- Splitsing politieke partijen (1968-1978)
- Staatshervormingen 1970, 1980, 1988, **1993**, 2001, 2011 maken van België een federale staat
- Is dit een onvermijdelijk proces of bepaald door de omstandigheden?



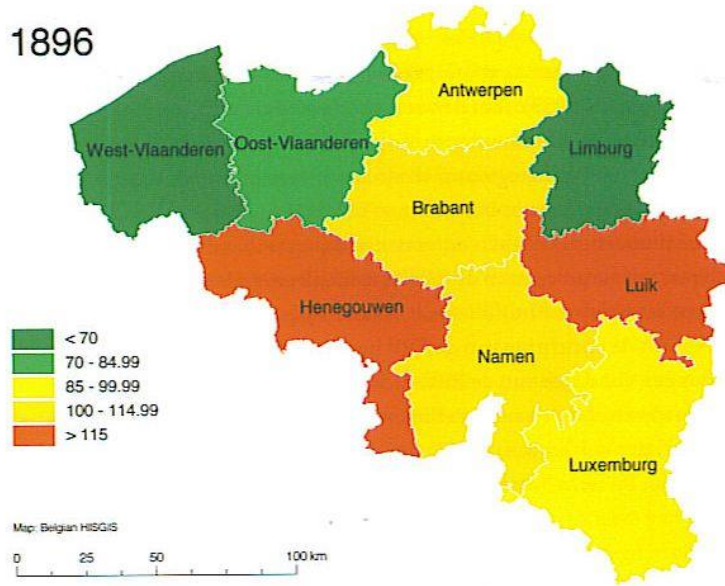
Veranderde omstandigheden

- Van 'arm Vlaanderen' naar 'les nouveaux riches'
- Belang van economisch nationalisme

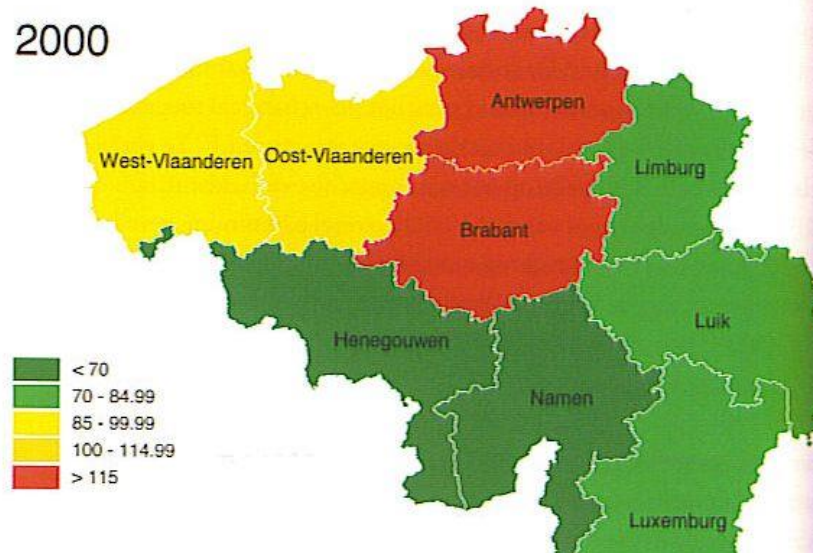


De Vlaamse economische ruimte vanuit het perspectief van het bruto provinciaal product (het Belgische gemiddelde = 100)²⁶

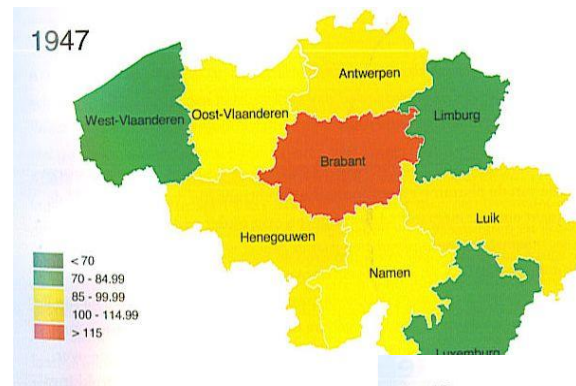
1896



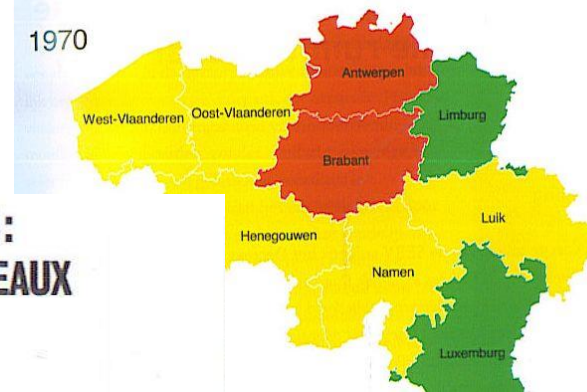
2000



1947

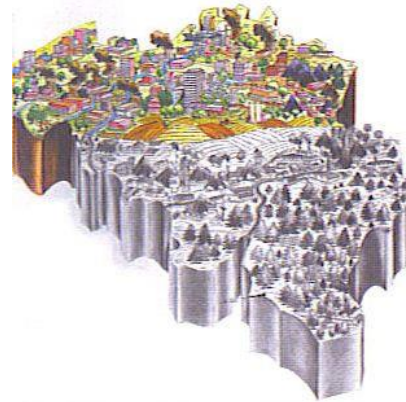


1970



**FLAMANDS:
LES NOUVEAUX
RICHES**

Pourquoi Pas?



1977

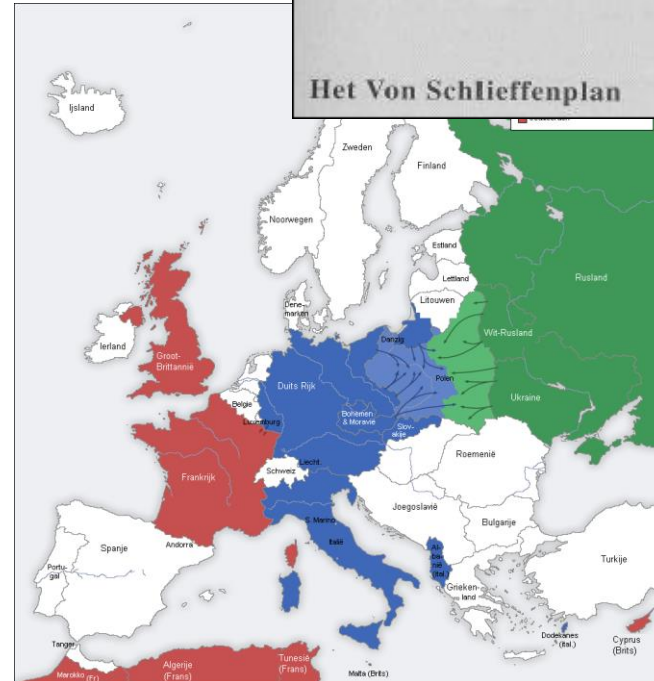


André Renard (1911-1962)



Veranderde omstandigheden

➤ Europese eenmaking



1914

1939